

Numărul salariaților, câștigurile salariale și costul forței de muncă

Metadate

Biroul Național de Statistică (BNS)

1. Informație de contact

1.1. Subdiviziunea responsabilă din cadrul BNS

Direcția statistică pieței muncii, Secția statistică salariilor

1.2. Persoana de contact

Elena Vâtcărău, Șef direcție

tel.: 022 40 30 99

e-mail: elena.vatcarau@statistica.gov.md

Natalia Kleinknecht, Șef adjunct direcție

tel.: 022 40 30 98

e-mail: natalia.kleinknecht@statistica.gov.md

2. Actualizarea metadatelor

2.1. Ultima certificare a metadatelor

23.01.2018

2.2. Ultima actualizare a metadatelor

23.01.2018

3. Prezentarea statistică

3.1. Descrierea generală

Datele privind numărul, remunerarea salariaților și costul forței de muncă sunt obținute în baza *Cercetării anuale asupra câștigurilor salariale și costului forței de muncă (M3)* și a *Cercetării trimestriale asupra câștigurilor salariale (M1)*. Cercetări statistice selective în întreprinderi, care cuprind toate ramurile și sectoare de activitate, permit abordarea într-o concepție completă a problematicii de bază a statisticii salariilor și statisticilor conexe. Cercetarea trimestrială – pentru a răspunde necesităților de informare pe termen scurt și cercetarea anuală, care furnizează informații mai detaliate cu tematică diversă, necesare pentru elaborarea de strategii și politici în domeniul salarizării și ocupării forței de muncă: urmărirea evoluției câștigurilor salariale medii, a nivelului și structurii costului forței de muncă și a numărului de salariați etc.

Datele cu privire la repartizarea salariaților conform mărimii salariului sunt obținute în baza cercetării „*Repartizarea efectivului de salariați conform mărimii salariului calculat pentru luna septembrie*” (M2).

Datele cu privire la numărul salariaților și salariile personalului specificate pe unele categorii în instituțiile de învățământ sunt obținute în baza cercetării „*Salariile personalului specificate pe unele categorii în instituțiile de învățământ*” (M4).

Datele cu privire la câștigul salarial pe unele ocupații sunt obținute în baza cercetării „*Salariile personalului specificate pe funcții în octombrie*” (53-m).

Cercetările statistice au ca populație țintă doar persoanele ocupate din întreprinderi – salariați.

Domeniile „Câștigul salarial”, „Numărul salariaților”, „Costul forței de muncă”, „Repartizarea salariaților conform mărimii salariului” cuprind așa caracteristici ale pieței muncii cum ar fi efectivul de salariați, numărul mediu de salariați, câștigul salarial mediu brut/net lunar, costul mediu lunar al forței de muncă etc.

Conceptele și definițiile utilizate sunt în corespundere cu legislația națională a muncii și salarizării și cu recomandările și cerințele internaționale de specialitate (Organizația Internațională al Muncii, Eurostat).

3.2. Concepte și definiții

3.2.1. Definiții

Salariat este considerată persoana care prestează o muncă conform unei anumite specialități, calificări sau într-o anumită funcție, în schimbul unei remunerații sub formă de salariu în bani sau în natură, sub formă de comision etc., în baza unui contract individual de muncă cu întreprinderea sau unitatea locală (filiala, reprezentanța), indiferent de forma ei de proprietate, tipul lucrului îndeplinit, numărul de ore lucrate (timp complet sau parțial) și de durata contractului (perioada determinată sau nedeterminată).

Efectivul salariaților la sfârșitul anului reprezintă numărul de persoane, existente în unitate în ultima zi a anului, angajate cu contract individual de muncă/rapoarte de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrători sezonieri, managerul/administratorul), care au lucrat sau care nu și-au putut îndeplini obligațiile de muncă aflându-se în concedii medicale, concedii de maternitate, pentru îngrijirea copilului, în concedii de odihnă, în concedii fără plată, beneficiind de timp liber prevăzut de lege sau stabilit prin contractul colectiv de muncă sau învoiați, în grevă etc. Nu sunt cuprinși salariații detașați la lucru în străinătate și cei care cumulează mai multe funcții și nu au funcția de baza la unitatea raportoare.

Nu se includ în categoria de salariați întreprinzătorii individuali care prestează servicii unității în baza unor contracte de drept civil.

Numărul mediu al salariaților în anul de referință reprezintă o medie aritmetică simplă, rezultată din suma efectivelor zilnice de salariați (exclusiv cei al căror contract de muncă/raport de serviciu a fost suspendat) din anul de referință – inclusiv zilele de repaus săptămânal, sărbătorile legale și alte zile nelucrătoare – împărțită la numărul total al zilelor calendaristice (365 zile).

Din efectivul zilnic de salariați luat în calculul numărului mediu **se exclud**: salariații aflați în concedii fără plată, în concedii medicale, grevă, detașați la lucru în străinătate care sunt plătiți numai în valută (sau în lei și în valută), alte absențe neplătite.

Salariații aflați în **șomaj tehnic**, care beneficiază de o indemnizație din salariul de bază, se includ în numărul mediu proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă.

Salariații angajați cu program parțial sunt incluși proporțional cu timpul efectiv lucrat sau prevăzut în contractul individual de muncă.

Timpul efectiv lucrat cuprinde timpul lucrat în cadrul programului normal de lucru stabilit prin contractul colectiv de muncă și timpul suplimentar, în zilele lucrătoare peste programul normal de lucru, și în zilele de repaus săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare. Se exprima în mii ore-om.

Se exclud zilele libere și sărbătorile legale, pauzele de masă, concediile de odihnă, concediile de boală, întreruperi ale lucrului neimputabile salariaților etc.

Timpul plătit nelucrat cuprinde zilele lucrătoare aferente concediilor de odihnă; accidentelor de muncă și bolilor profesionale; sărbătorilor legale; întreruperi ale lucrului neimputabile salariaților; concediului de studii plătit precum și alt timp plătit nelucrat (zile libere pentru evenimente familiale deosebite: căsătorie, naștere deces; scoaterea de la locul de muncă pentru activități obștești; pauzelor de masă și odihnă plătite sau în alte cazuri prevăzute prin contractul colectiv de muncă sau prin legislație); zile libere acordate cu ocazia ieșirii la pensie, desfacerii contractului de muncă din motive neimputabile salariaților, transferul în interes de serviciu în altă localitate, instalării la post, detașării; șomaj tehnic etc. În timpul plătit nelucrat se includ orele plătite exclusiv de angajator. Orele nelucrate, plătite din bugetul asigurărilor sociale de stat se exclud.

Câștigul salarial mediu brut lunar reprezintă raportul dintre sumele brute calculate salariaților de către agenții economici și sociali (fondul de remunerare) în perioada de referință, indiferent pentru ce perioadă se cuvin, și numărul mediu de salariați. **Câștigul salarial include** plăți brute în bani sau în natură, acordate salariaților, de regulă, peste intervale regulate de timp, pentru timpul lucrat sau lucrul efectuat. În salariu se includ de asemenea plățile pentru timpul nelucrat, primele anuale, sezoniere sau alte prime acordate neregulat.

Câștigul salarial mediu net lunar reprezintă raportul dintre sumele brute calculate salariaților de către agenții economici și sociali în perioada de referință (fondul de remunerare), indiferent pentru ce perioadă se cuvin exceptând: impozitul pe venitul persoanelor fizice/salariaților și contribuțiile individuale de asigurări sociale de stat obligatorii; primele individuale de asigurare obligatorie de asistență medicală (conform cotelor în vigoare) și numărul mediu de salariați.

Cheltuieli cu forța de muncă (costul forței de muncă) reprezintă totalitatea cheltuielilor directe și indirecte suportate de către angajator cu forța de muncă salariată.

Costul forței de muncă include cheltuielile directe și cheltuielile indirecte cu forța de munca.

Cheltuielile directe cu forța de muncă includ: sumele calculate pentru timpul lucrat, sumele calculate pentru timpul nelucrat și drepturile în natură.

În sumele calculate pentru timpul lucrat se includ:

- salariile de bază brute corespunzătoare timpului efectiv lucrat în program normal și suplimentar (inclusiv indexări, indemnizații de conducere, salarii de merit și alte drepturi care potrivit actelor normative fac parte din salariul de bază);
- sporurile și indemnizațiile acordate sub formă de procent din salariul de bază brut sau sume fixe;
- alte adaosuri la salarii potrivit legii sau stabilite prin contracte colective de muncă;
- premiile în cursul anului și cele anuale sub diferite forme din fondul de salarii, al 13-lea salariu, ajutor material cu ocazia plecării în concediul de odihnă etc.;
- alte sume plătite din fondul de salarii, profitul net, alte fonduri potrivit legii sau conform contractelor colective de muncă (comisioanele din vânzări, valoarea acțiunilor distribuite salariaților sau înlesniri pentru procurarea acestora, plățile făcute de către angajator salariaților în cadrul unor programe de economisire etc.).

În sumele calculate pentru timpul nelucrat se includ sumele calculate pentru: concediile de odihnă, de studii, pentru zile de sărbători, evenimente familiale deosebite (căsătorie, nașterea copilului, deces etc.), șomaj tehnic etc.

Drepturilor în natură includ sumele acordate salariaților ca remunerare a muncii, potrivit unor acte normative sau prevederilor contractelor colective de muncă sub forma de produse, chirie, combustibil, energie, transport, hrană etc.

Cheltuielile indirecte cu forța de muncă reprezintă cheltuielile suportate de angajator, altele decât remunerațiile personalului precum: contribuțiile angajatorului pentru asigurările sociale obligatorii de stat, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală plătite de angajator, costurile formării profesionale, cheltuieli cu angajarea de personal, examen medical, echipament individual de protecție, alimentație specială/de protecție, pentru materiale igienico-sanitare de protecție etc.

Costul mediu lunar al forței de muncă reprezintă totalitatea cheltuielilor (directe și indirecte) efectuate de unitate cu forța de muncă, în medie, pe un salariat; se obține prin raportarea sumei anuale a cheltuielilor cu forța de muncă la numărul mediu anual al salariaților și numărul de luni ale anului.

Sector bugetar - totalitatea unităților finanțate de la bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat, bugetele unităților administrativ-teritoriale și din mijloace speciale, indiferent de subordonarea ramurală.

Sector real - totalitatea unităților cu autonomie financiară, inclusiv a celor care beneficiază de dotații bugetare, indiferent de subordonarea ramurală, tipul de proprietate și forma de organizare juridică.

3.2.2. Unitatea de măsură

Datele privind efectivul și numărul mediu de salariați sunt prezentate în persoane.

Datele privind fondul de remunerare a muncii și cheltuielile pentru forța de muncă sunt prezentate în mii lei.

Datele privind câștigul salarial mediu lunar și costul mediu lunar al forței de muncă sunt prezentate în lei.

3.2.3. Formula de calcul

Numărul mediu de salariați (persoane):

$$NMS = \sum Ezs / n$$

NMS - numărul mediu de salariați;

Ezs - efectivul zilnic de salariați;

n - numărul total al zilelor calendaristice.

Câștigul salarial mediu brut lunar (lei):

$$\overline{CS}_{brut} = \frac{REM_{pers}}{\bar{N} * 12}$$

Unde:

$\overline{CS}_{brut}$ - câștigul salarial mediu brut lunar

REM_{pers} - sume brute calculate

$\bar{N}$ - numărul mediu de salariați.

Câștigul salarial mediu net lunar (lei):

$$\overline{CS}_{net} = \frac{REM_{pers} - (CAS + CAM + impozit)}{\bar{N} * 12}$$

Unde:

$\overline{CS}_{net}$ - câștigul salarial mediu net lunar

REM_{pers} - sume brute calculate

CAS - sumele contribuțiilor individuale obligatorii de asigurări sociale de stat

CAM - sumele contribuțiilor individuale obligatorii de asigurări de asistență medicală

$impozit$ - sumele impozitului pe venit

$\bar{N}$ - numărul mediu de salariați.

Costul mediu lunar al forței de muncă pe un salariat (lei):

$$\overline{C}_{brut} = \frac{Chelt_{directe} + Chelt_{indirecte}}{\bar{N} * 12}$$

Unde:

$\overline{C}_{brut}$ - costul mediu lunar pe un salariat

$Chelt_{directe}$ - sume brute corespunzătoare cheltuielilor directe cu forța de muncă

$Chelt_{indirecte}$ - sume brute corespunzătoare cheltuielilor indirecte cu forța de muncă

$\bar{N}$ - numărul mediu de salariați.

3.3. Clasificările utilizate

Activitatea economică:

Începând cu anul 2013 datele sunt grupate conform Clasificatorului Activităților din Economia Moldovei (CAEM Rev.2), armonizat integral cu Nomenclatorul de Activități Economice din Comunitatea Europeană (NACE Rev.2).

Până în 2013 datele au fost grupate conform Clasificării Activităților Economiei Moldovei (CAEM), armonizat cu NACE ver.1.

Forme de proprietate: Datele sunt grupate conform Clasificatorului formelor de proprietate din Republica Moldova (CFP): aprobat prin Hotărârea Departamentului Standarde, Metrologie și Supraveghere Tehnică nr.276-st din 04.02.1997.

Unități administrativ-teritoriale: Datele sunt grupate conform Clasificatorului unităților administrativ-teritoriale al Republicii Moldova (CUATM), aprobat prin Hotărârea Departamentului Moldova-Standard nr. 1398-ST din 03.09.2003. Pus în aplicare de la 03.09.2003.

3.4. Sfera de cuprindere

3.4.1. Acoperirea sectorială

Cercetările statistice privind numărul și câștigurile salariale în întreprinderi/unități economice și sociale cuprind toate activitățile economice. Datele se colectează pentru **activitatea principală și activitățile secundare** ale unității.

3.4.2. Populația statistică

Până în anul 2010 inclusiv, datele cuprind toate instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați și toate unitățile economice din sectorul real cu un număr de 20 și mai multe persoane.

Începând cu anul 2011:

Datele obținute din ancheta *trimestrială* asupra câștigurilor salariale cuprind:

- prin metoda exhaustivă (toate): instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați și unitățile economice din sectorul real cu un număr de 20 și mai multe persoane;
- prin metoda selectivă: unitățile economice din sectorul real cu un număr de 4-19 persoane.

Datele obținute din ancheta *anuală* asupra câștigurilor salariale și costul forței de muncă cuprind:

- prin metoda exhaustivă (toate): instituțiile din sectorul bugetar, indiferent de numărul de salariați și unitățile economice din sectorul real cu un număr de 20 și mai multe persoane;
- prin metoda selectivă: unitățile economice din sectorul real cu un număr de 1-19 persoane.

Nu intră în sfera de cercetare întreprinderile individuale (persoane fizice) care nu utilizează în mod permanent munca salariată/angajată.

3.4.3. Geografică

Informația este prezentată fără datele întreprinderilor și organizațiilor din partea stângă a Nistrului și municipiul Bender.

3.4.4. Temporală

Începând cu anul 2011 datele nu sunt comparabile cu anii precedenți, datorită sferei de cuprindere.

3.5. Nivelul de dezagregare

Datele rezultate din cercetare sunt dezagregate după:

- Raioane și municipii (35), regiuni de dezvoltare (m. Chișinău, Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia);
- Activități economice la nivel de secțiuni/diviziuni CAEM;
- Forme de proprietate: proprietatea publică, alte forme de proprietate;
- Sectoare ale economiei (real, bugetar);
- Componente de cheltuieli (pentru *Costul forței de muncă*).

Restricții: În cazul când datele la nivel dezagregat conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată.

3.6. Periodicitatea diseminării

Câștigul salarial: trimestrial – începând cu anul 2017, lunar – până în anul 2016.

Anual

3.7. Termenele limită de prezentare (diseminare)

Datele trimestriale (M1) – a 55-a zi după trimestrul de raportare.

Datele anuale (M3) – 7 luni după anul de raportare.

Cercetarea „M2” – 30 noiembrie.

Cercetarea „M4” – 10-15 august.

Cercetarea „53-m” – 1-5 februarie.

3.8. Revizuirea

Datele sunt finale la prima diseminare.

3.9. Perioada de referință

Luna, trimestrul, anul de referință.

4. Colectarea și procesarea datelor

4.1. Sursa de date

4.1.1. Cercetări statistice

Cercetarea statistică trimestrială asupra câștigurilor salariale - raport statistic M1 – începând cu anul 2017;

Cercetarea statistică lunară asupra câștigurilor salariale - rapoarte statistice: Munca 1, IND TS, CONS TS, SERV TS lunare; - până în anul 2016;

Cercetarea statistică anuală „Câștigurile salariale și costul forței de muncă” – raport statistic M3;

<p>Cercetarea statistica „<i>Repartizarea efectivului de salariați conform mărimii salariului calculat pentru luna septembrie</i>” – raport statistic M 2.</p> <p>Cercetarea statistică „<i>Salariile personalului specificate pe unele categorii în instituțiile de învățământ</i>” – raport statistic M4.</p> <p>Cercetarea statistică „<i>Salariile personalului specificate pe funcții în octombrie</i>” – rapoarte statistice 53-m, specializate.</p>
4.1.2. Surse administrative
Nu sunt utilizate.
4.1.3. Estimări
Nu se aplică.
4.2. Caracteristica cercetării statistice
4.2.1. Obiectiv și scurt istoric
<p><i>Cercetarea trimestrială asupra câștigurilor salariale</i></p> <p>Obiectivul principal: evaluarea tendințelor pe termen scurt ale câștigurilor salariale medii lunare (salariului brut) timpului efectiv lucrat și a numărului de salariați.</p> <p><i>Cercetarea trimestrială asupra câștigurilor salariale se realizează începând cu anul 2017 și a înlocuit cercetarea lunară, care a fost implementată în practica statistică începând cu anul 2011 care, la rândul ei, a înlocuit cercetarea statistică lunară în întreprinderi – Numărul și remunerarea salariaților.</i></p> <p><i>Cercetarea anuală asupra câștigurilor salariale și a costului forței de muncă</i></p> <p>Obiectivul principal: Urmărirea evoluției efectivului de salariați, a numărului mediu de salariați, a câștigurilor salariale medii, a nivelului și structurii fondului de salarii și a nivelului și structurii costului forței de muncă.</p> <p><i>Cercetarea anuală asupra câștigurilor salariale și costul forței de muncă a fost implementată în practică începând cu anul 2011 și a înlocuit cercetarea statistică anuală – Numărul și remunerarea salariaților.</i></p> <p>Totodată datele pentru anul 2011 nu sunt comparabile cu anii precedenți datorită sferei de cuprindere.</p> <p><i>Cercetarea statistica „Repartizarea efectivului de salariați conform mărimii salariului calculat pentru luna septembrie” are ca obiectiv măsurarea numărului de salariați repartizați conform intervalelor mărimii salariului. Chestionarul este revizuit anual, după necesitate sunt modificate intervalele, în dependență de modificarea salariului minim pe țară.</i></p> <p><i>Cercetarea statistică „Salariile personalului specificate pe unele categorii în instituțiile de învățământ” are ca obiectiv evaluarea mărimii și evoluției numărului și câștigurilor salariale a cadrelor didactice pe niveluri de educație.</i></p> <p><i>Cercetarea statistică „Salariile personalului specificate pe funcții în octombrie” are ca obiectiv evaluarea mărimii câștigului salarial pe unele ocupații din învățământ, sănătate, cultură, administrație publică, știință.</i></p>
4.2.2. Unitatea statistică
<u>Unitatea de observare</u> este întreprinderea/instituția care utilizează munca salariată, indiferent de activitatea economică, forma de proprietate și forma juridică.
4.2.3. Cercul unităților cuprinse în cercetare
<p>Numărul unităților cuprinse în:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Cercetarea trimestrială asupra câștigurilor salariale – circa 10 mii unități trimestrial. – Cercetarea anuală asupra câștigurilor salariale și costul forței de muncă – circa 14800 unități. – Cercetarea „Repartizarea efectivului de salariați conform mărimii salariului calculat pentru luna septembrie” – circa 10 mii unități. – Cercetarea „Salariile personalului specificate pe unele categorii în instituțiile de învățământ” – circa 2000 unități. – Cercetarea statistică „Salariile personalului specificate pe funcții în octombrie” – rapoarte statistice 53 m, specializate – circa 3000 unități.
4.2.4. Periodicitatea cercetării
<p>Trimestrială</p> <p>Anuală</p> <p>O data în an</p>

4.2.5. Colectarea datelor

Tipul de cercetare: selectiv, instituțiile bugetare – exhaustiv.

Perioada de referință: luna, trimestrul, anul.

Perioada de înregistrare:

Datele trimestriale (raportul statistic M1) – până la data de 15 a lunii următoare perioadei de raportare.

Datele anuale (raportul statistic M3 și M4) se colectează de la unitățile raportoare până la data de 30 aprilie.

Raportul statistic M2 – până la 15 octombrie.

Rapoartele statistic 53-m – până la 15 noiembrie.

Metoda de înregistrare: rapoartele pot fi completate pe portalul *e-Raportare* sau prezentat pe suport de hârtie în adresa organului teritorial pentru statistică. La înregistrarea informațiilor în chestionarele cercetării statistice, se utilizează metoda auto-înregistrării. Persoanele desemnate din partea unităților selectate completează variabilele chestionarelor conform instrucțiunilor detaliate ce însoțesc formularele. Asistența tehnică și metodologică este asigurată de colaboratorii organelor teritoriale de statistică.

4.3. Procesarea și compilarea datelor

4.3.1. Validarea datelor

Calitatea datelor este urmărită în toate etapele derulării anchetei. În etapa de introducere a datelor aplicația informatică conține un număr de condiții de control logic și corelații pentru depistarea erorilor de raportare și anume:

- condiții de control logic;
- condiții de control între capitole;
- condiții de control cu raportarea precedentă;
- control cu datele din alte cercetări;
- condiții de integritate a datelor;
- statistici ale raportării, respectiv, neraportării, pe cauze.

4.3.2. Compilarea/extrapolarea datelor

Datele anuale sunt obținute din sumele trimestrelor respective.

Pentru calculul coeficienților de extindere a rezultatelor se parcurg următoarele etape de lucru:

- 1) Atașarea fiecărei unități selectate a ponderii de selecție. Pondere de selecție este o pondere Hortvitz-Thompson care se calculează ca inversul probabilității de selecție.
- 2) Calculul coeficienților de redresare. Coeficienții de redresare se calculează la nivelul fiecărei celule de selecție în parte ca inversul probabilității de răspuns. Coeficientul de redresare are rolul de compensare a unităților non-respondente în ipoteza în care aceste unități se manifestă similar cu unitățile respondente aferente stratului din care fac parte.
- 3) Calculul coeficientului de extindere.

4.3.3. Ajustările

Nu se efectuează ajustări.

4.3.4. Asigurarea calității

Asigurarea calității datelor statistice, se bazează pe respectarea principiilor fundamentale ale statisticii oficiale aprobate de Comisia Economică pentru Europa a Națiunilor Unite în 1992 (și de Comisia de Statistică/ ONU în 1994), precum și stipulate în Legea Republicii Moldova cu privire la statistica oficială.

În activitatea de producere a informației statistice, BNS acordă importanță primordială asigurării calității înalte a datelor.

În acest scop, o serie de măsuri de asigurare a calității sunt realizate la fiecare etapă a demersului statistic: în procesul de organizare a cercetărilor statistice, colectare, procesare și elaborare a informației statistice.

Eforturi importante sunt depuse pentru asigurarea plenitudinii și calității prezentării datelor de către respondenții incluși în cercetările statistice.

Se scot la iveală datele eronate, inconsistențele și datele suspicioase în vederea verificării și corectării acestora.

Datele primare sunt verificate și analizate privind coerența internă (în cadrul chestionarului), temporală (cu datele pentru perioadele precedente), cu datele altor unități similare, precum și datele disponibile din

alte cercetări statistice și surse de date administrative. În caz de necesitate se purcede la imputarea datelor lipsă sau celor inconsistente.

Pentru asigurarea calității datelor primare, sunt organizate întruniri (seminare) cu specialiștii din organele teritoriale de statistică pentru explicarea definițiilor, modului corect de completare a rapoartelor statistice, în special în cazul operării de modificări sau implementării acestora.

4.4. Precizia datelor

4.4.1. Rata de non-răspunsuri

Rata de non-răspuns pentru cercetarea anuală asupra câștigurilor salariale și costul forței de muncă pentru anul 2015, a fost de 3,56%.

4.4.2. Erori de eșantionare

Volumul eșantionului a fost planificat pentru a asigura o eroare maxim admisibilă de +/-2% garantând rezultate cu o probabilitate de 98%.

5. Comparabilitate și coerență

5.1. Comparabilitatea internațională

Statistica salariilor și a costului forței de muncă este în conformitate cu:

- Rezoluția privind statisticile costului muncii, adoptate de cea de-a 11 Conferință Internațională a Statisticienilor Muncii și
- Rezoluția privind sistemul integrat al statisticilor salariilor, adoptate de cea de-a 12 Conferință Internațională a Statisticienilor Muncii.

5.2. Comparabilitatea în timp

Începând cu anul 2011 datele nu sunt comparabile cu anii precedenți, datorită sferei de cuprindere.

5.3. Coerența cu alte statistici

Coerența cu datele din Ancheta forței de muncă în gospodării:

Numărul de salariați

Diferențe în concepte: Ancheta forței de muncă are ca populație țintă toate persoanele salariate ocupate, indiferent de tipul unității de producție. Principala cauză a diferenței dintre cifrele furnizate de două surse de date este proporția sectorului informal și a ocupării informale în Republica Moldova.

Diferențe de măsurare: Ancheta forței de muncă este o cercetare care se desfășoară în gospodăriile populației. Informațiile colectate se referă (ca perioadă de referință) la săptămâna, de luni până duminică inclusiv, dinaintea interviului.

Coerența cu datele din Sistemul Conturilor Naționale (SCN):

Remunerarea salariaților

Diferențe în concepte: Remunerarea salariaților în SCN include contribuțiile sociale ale angajatorilor (obligatorii, voluntare, imputate etc.).

Diferențe de măsurare: Conturile Naționale utilizează un șir de surse de date, cum ar fi: Executarea bugetului de stat, Ancheta structurală în întreprinderi, Cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice, Ancheta forței de muncă, Balanța de Plăți, Declarațiile pe venituri ale persoanelor fizice etc.

Coerența cu datele Anchetei Structurale Anuale în Întreprinderi (ASA)

Numărul de salariați

Diferențe în concepte: Unitatea de cercetare la ASA este întreprinderea (unitate legal constituită).

Diferențe de măsurare: ASA se realizează prin sondaj și cuprinde întreprinderile care își desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Moldova. ASA nu include: instituțiile sectorului bugetar, organizațiile obștești, instituțiile de învățământ, băncile și companiile de asigurări, activitățile de sănătate și asistență socială, administrație publică și apărare.

Remunerarea muncii

Diferențe în concepte: Unitatea de cercetare la ASA este întreprinderea (unitate legal constituită).

Diferențe de măsurare: ASA se realizează prin sondaj și cuprinde întreprinderile care își desfășoară activitatea economică pe teritoriul Republicii Moldova. ASA nu include: instituțiile sectorului bugetar,

organizațiile obștești, instituțiile din învățământ, sănătate și asistență socială, intermediari financiare și asigurări, administrație publică.

Coerența cu datele cercetării statistice în întreprinderi „Consumurile și cheltuielile întreprinderii”, raport statistic nr. 5-CI.

Remunerații personal

Diferențe în concepte: Unitatea de cercetare la 5-CI este întreprinderea (unitate legal constituită).

Diferențe de măsurare: CI cuprinde toate întreprinderile care desfășoară o activitate economică, cu numărul mediu anual al salariaților 3 și mai multe persoane, cu excepția băncilor și companiilor de asigurări, gospodarilor țărănești, instituțiilor bugetare, organizațiilor obștești.

6. Mandatul instituțional (baza normativ-juridică)

Activitatea BNS se bazează pe respectarea Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, alte acte legislative și normative, ordinele și dispozițiile conducerii BNS.

Legea cu privire la statistica oficială reglementează organizarea și funcționarea sistemului unic al statisticii oficiale, cu stabilirea principiilor generale pentru colectarea, prelucrarea, centralizarea, diseminarea, stocarea informației statistice (art.1).

Art. 5 al Legii stipulează că producerea informației statistice se bazează pe respectarea principiilor independenței profesionale, imparțialității, obiectivității, relevanței, transparenței, confidențialității, cost/eficienței ș.a.

Biroul Național de Statistică, în calitatea sa de organ central de statistică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Guvern pentru conducerea și coordonarea activității în domeniul statisticii.

În conformitate cu Hotărârea Guvernului 1034 din 29.12.2011 cu privire la aprobarea Regulamentului Biroului Național de Statistică și componenței nominale a Colegiului Biroului Național de Statistică BNS:

- elaborează de sine stătător sau în comun cu alte autorități administrative centrale și aprobă metodologiile cercetărilor statistice și de calcul al indicatorilor statistici, în conformitate cu standardele internaționale, în special ale Uniunii Europene, și cu practica avansată a altor țări, precum și ținând cont de specificul condițiilor social-economice ale Republicii Moldova;
- organizează, în conformitate cu programul de lucrări statistice, aprobat anual de către Guvern, cercetări statistice privind situația și dezvoltarea economică, socială, demografică a țării, executând lucrările de colectare, prelucrare, centralizare, stocare și diseminare a datelor statistice;

Actele legislative și normative după care BNS se conduce în activitatea pot fi accesate pe pagina oficială www.statistica.md, rubrica Despre BNS (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

7. Confidențialitatea

7.1. Principiile

Conform art.19 al Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, producătorii de statistici oficiale întreprind toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În cap. VII al legii nominalizate este stipulat, ca datele colectate, procesate și depozitate pentru producerea informației statistice sunt confidențiale în cazul în care permite identificarea directă sau indirectă a respondenților. Nu sînt considerate confidențiale:

- a) datele care pot fi obținute din surse public accesibile conform legislației;
- b) datele individuale privind adresa, telefonul, denumirea, genul de activitate, numărul de personal ale persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali;
- c) datele ce se referă la întreprinderile cu capital de stat, instituții și organizații finanțate din buget, prezentate la solicitarea autorităților administrației publice.

Conform Legii cu privire la statistica oficială, art. 20, au acces la datele individuale persoanele care, conform atribuțiilor de serviciu, participă la producerea informației statistice, în măsura în care datele individuale sînt necesare pentru producerea acestei informații.

Același articol stipulează, că accesul la datele individuale care nu permit identificarea directă a respondenților poate fi acordat pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile, în conformitate cu regulamentul aprobat de autoritatea centrală în domeniul statisticii.

Art. 23 (5) al Legii stipulează că „Informația statistică nu poate fi diseminată utilizatorilor în cazul în care se referă la 1–3 unități statistice”.

7.2. Asigurarea practică a regulilor confidențialității

Întru asigurarea protecției datelor statistice confidențiale în conformitate cu Legea cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, Biroul Național de Statistică întreprinde toate măsurile regulatorii, administrative, tehnice și organizatorice pentru protecția datelor confidențiale și neadmiterea divulgării lor.

În conformitate cu Legea nominalizată, Personalul producătorilor de statistici oficiale, inclusiv cel angajat temporar, care, conform atribuțiilor de serviciu, are acces direct la datele individuale este obligat să respecte confidențialitatea acestor date în timpul și după încetarea activității în funcția respectivă.

Până la diseminarea datelor statistice, acestea sunt verificate dacă corespund cerințelor de protecție a datelor confidențiale. În cazul dacă datele statistice conțin informație confidențială (vedeți p.7.1) diseminarea acestora nu este efectuată și se purcede la agregarea datelor la nivelul minim disponibil care asigură protecția confidențialității dalelor.

8. Accesul la informație și formatul diseminării

8.1. Accesul la informație

8.1.1. Calendarul de emitere

Anual este elaborat Calendarul de emitere a informațiilor statistice elaborate de BNS.

8.1.2. Accesul la calendarul de emitere

Calendarul de emitere a informațiilor statistice este plasat pe pagina oficială web a BNS www.statistica.md.

8.1.3. Accesul la date statistice

Conform Legii cu privire la statistica oficială nr. 93 din 26.05.2017, art. 23:

- a) Producătorii de statistici oficiale sînt obligați să disemineze informația statistică în termenele prevăzute în programul de lucrări statistice și în calendarul de diseminare a informației statistice oficiale.
- b) Diseminarea informației statistice prevăzute în programul de lucrări statistice tuturor categoriilor de utilizatori se efectuează gratis și în condiții egale de acces sub aspectul volumului, calității și termenelor de diseminare.;

Programul lucrărilor statistice poate fi accesat pe pagina www.statistica.md, rubrica Despre BNS / Acte legislative și normative (<http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=323&>)

Pagina web a BNS www.statistica.md reprezintă sursa informațională cea mai importantă în asigurarea accesului utilizatorilor la informația statistică diversă, transparenței privind activitatea BNS.

Toate informațiile operative, notele informative, seriile de timp, precum și publicațiile statistice elaborate de BNS se plasează pe pagina oficială.

8.2. Formatul diseminării

8.2.1. Informații operative / Note analitice

Informațiile operative și notele analitice sunt publicate pe pagina oficială a BNS la rubrica Comunicate de presă <http://www.statistica.md/news.php?l=ro&idc=168&nod=1&>, conform Calendarului de emitere a comunicatelor de presă.

8.2.2. Publicații

Pe suport de hârtie:

- Anuarul statistic; Breviarul statistic; Femei și Bărbați în Republica Moldova, Situația social-economică a Republicii Moldova; note informative trimestriale și anuale; etc.

Acces la publicații:

- în format electronic, pe pagina oficială a BNS www.statistica.md, rubrica Produse și servicii/

<p>Publicații http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&nod=1&)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pe suport de hârtie – în biblioteca BNS (mai multe detalii la adresa http://www.statistica.md/libview.php?l=ro&idc=340&id=2400) - sau pot fi procurate la oficiul BNS (mai multe detalii la adresa www.statistica.md, rubrica Produse și servicii/ Publicații http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=350&id=2219)
8.2.3. Baze de date/serii de timp
<p>Banca de date statistice http://statbank.statistica.md, domeniul Statistica Socială/ Forță de munca și câștigul salarial.</p> <p>Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS): http://www.statistica.md/SDDS/NSDP/</p>
8.2.4. Chestionare/date transmise la solicitarea organizațiilor internaționale
<p>Chestionare cu date se transmit către Eurostat, OIM, CSI</p>
8.2.5. Solicitări de date suplimentare
<p>BNS pune la dispoziția utilizatorilor și informații statistice suplimentare celor disponibile în publicațiile statistice, notele informative, informațiile operative, celor plasate pe pagina oficială web în limita informațiilor disponibile, în corespundere cu Legea cu privire la statistica oficială. Solicitarea poate fi transmisă personal la sediul BNS, prin poștă, prin poșta electronică moldstat@statistica.md sau online – www.statistica.md rubrica Produse și servicii / Solicitare de informații statistice http://www.statistica.md/solicitare_informatii_statistice.php?l=ro</p>

9. Referințe (link-uri) utile	
9.1. Accesibilitatea documentației privind metodologia	
<p>Metodologia este disponibilă pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Metadata (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=351&nod=1&).</p>	
9.2. Accesibilitatea documentației privind Rapoartele de evaluare	
<p>Rapoartele de evaluare a BNS sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Rapoarte de evaluare (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2739).</p>	
9.3. Accesibilitatea informației privind studiul de opinie al utilizatorilor	
<p>Sondajele de opinie ale utilizatorilor sunt disponibile pe pagina oficială www.statistica.md , rubrica Despre BNS / Evaluări și opinii despre BNS / Sondaje de opinie (http://www.statistica.md/pageview.php?l=ro&idc=399&id=2740).</p>	
9.4. Alte referințe utile	
Standardul Special de Diseminare a Datelor (SDDS) al FMI	http://www.statistica.md/SDDS/?lang=ro
Baza de date EUROSTAT	http://ec.europa.eu/eurostat/data/database
Baza de date UNData	http://data.un.org/Browse.aspx
Baza de date statistice a Comisiei Economice pentru Europa a ONU	http://w3.unece.org/pxweb/Dialog/
Baza de date a Departamentului de Statistică al Biroului Internațional al Muncii	http://laborsta.ilo.org/